Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

21 СЕНТЯБРЬ, СЕШАНБА. № 184 (679). 1993 йил.

Сотувда эркин нархда.

„ГЕРМАНИЯ ЎЗБЕКИСТОННИ КАШФ ЭТМОҚДА"

ИПАК ЙЎЛИДАГИ БИЗНЕС

Германияда чиқадиган «Нюрнбергер нахрихтен» газетаси шундай сарлавҳа остида «Марказий Осиёнинг ўртасидан жаҳон сари» деб аталган бизнес-гайд, яъни Ўзбекистон ишбилармонлар олами йўлномасининг нашр этилишига бағишланган мақолани босиб чиқарди.

Бу реклама-ахборот маълумотномаси Ўзбекистоннинг иқтисодий имкониятлари ҳамда 39 та йирик ишлаб чиқариш бирлашмалари, корхоналари, концернлари ва уюшмалари тўғрисидаги материалларнинг йиғиндисигина эмас, у мазкур йўлнома аниқ мақсадни кўзлаб жўнатилаётган жаҳоннинг 70 мамлакатидаги бўлажак ҳамкорлар билан ўзига хос алоқа воситаси бўлиб хизмат қилади.

Германия ва Нюрнбергнинг Ўзбекистон ҳамда унинг пойтахти билан қандай ўхшаш жиҳатлари бор? Юзаки қараганда, ҳеч қандай ўхшашлик йўқ. Чунки улар бир-биридан жуда олисда жойлашган.

Бироқ Нюрнбергдаги доктор Харнишга қарашли йирик немис нашриёт уйларидан бири — «Юберзее пост органэйшн» ҳеч бир ишга юзаки ёндашмайди. Нашриёт уйи бунн маркетинг соҳасидаги етмиш йилдан ортиқ вақт ичида тўплаган тажрибаси билан қайта-қайта исботламоқда. Савдо-саноат соҳасидаги ўн иккита халқаро амалий нашр, барча жаҳон бозорлари тўғрисидаги маълумотлар тўпланган улкан банк, шунингдек аниқ мақсадга қаратилган тарғибот тадбирлари «Юберзее пост органэйшн»ни жаҳоннинг маркетинг тадқиқотлари соҳасидаги етакчи фирмаларидан бирига айлантирган.

Ўзбекистон тўғрисидаги дастлабки бизнес-гайд — халқаро савдо-саноат доиралари учун маълумотларга бой бўлган йўлнома ана шу мулоқотларининг натижаси сифатида вужудга келди.

Амалий ҳамкорлик қилиш учун жуда кўп фойдали кўрсатмалар, кенг кўламдаги далиллар ҳамда корхоналар номлари ва манзилларининг келтирилиши, шубҳасиз, немис ва бошқа хорижий ишбилармонларда Ўзбекистонда ҳамкорлик ўрнатиш учун янги ғоялар ва таклифлар пайдо бўлишига кўмаклашади. Маълумотномадаги инглизча-ўзбекча сўзлашув луғати халқнинг бой анъаналарига самимий ҳурмат туйғуларини ўзбекча ифода этиш имконини беради.

«Жаҳон Ўзбекистонни кашф этмоқда», — деб ёзади мамлакат Президенти Ислом Каримов бизнес-гайдга кириш сўзида. Бу — тўғри гап. Халқаро савдо-саноат доираларида мамлакат, унинг одамлари тўғрисидагина эмас, Ўзбекистоннинг иқтисодий имкониятлари ҳақидаги маълумотлар ҳам ҳали етарли эмас. Тақдир ўйинини қарангки, Ипак йўли, Бухоро, Самарқанд, Хива каби жойлар ва шаҳарлар номлари минглаб йиллар давомида Осиё билан савдо рамзи бўлиб келган бўлса-да, айрим кишиларга ҳозир ҳам таниш эмас. Шу сабабли Бизнес-Гайд — йўлноманинг Ўзбекистон мустақиллигининг икки йиллиги куни — 1 сентябрда босмадан чиқишида маълум рамзий маъно бор.

«Маркетинг ёрдамида ишни бошлаб юборишдан ташқари аввало ишбилармонларни жойидан яхшилаб қўзғатиш ҳам мумкин, — дейди нашриёт уйи директори жаноб Деттманн. — Жаҳондаги жуда кўп корхоналар учун бундай имкониятни қўлдан чиқариш эмас, балки, айниқса, Ўзбекистон билан алоқаларни йўлга қўйиш зарур».

Бу гапда жон бор. Масалан, «Сименс» ва «Мерседес-бенц» сингари айрим қудратли корхоналар Ўзбекистон билан ҳамкорлик қилаётган бўлса ҳам, бу ерда ишбилармонлик учун яна анча катта имкониятлар мавжуд.

Бу мамлакатда сармоядорлар учун яхши шароит яратилган. «Шу жиҳатдан, — дейди Берлинда Шарқ ва Ғарбдаги ўрта даражали ишбилармон табақалар учун чиқариладиган «Виртшафтен Хютте» газетасининг бош муҳаррири Юрген Колбе, — Ўзбекистон ҳақидаги бизнес-гайд немис иқтисодиёти ва барча халқаро иқтисодий ҳамжамиятлар муҳтож бўлиб турган йўлноманинг айни ўзидир».

Нюрнбергдаги нашриёт уйи бу лойиҳани рўёбга чиқариш учун ойлаб меҳнат қилди. Бу иш Ўзбекистон ҳукуматининг тегишли органлари билан мустаҳкам ҳамкорликда бажарилгани диққатга сазовор ва қимматлидир.

Маълумотноманинг яна бир аҳамияти шундаки, унда Ўзбекистон ёрдам сўраб қўл чўзиб турган мамлакат сифатида кўрсатилмайди. Ўзбекистон — фойдали қазилма бойликлари, малакали ходимлари кўп бўлган мамлакатдир. Президент Каримов барқарорлик, ташқи иқтисодий алоқаларни жадал ривожлантириш йўлидан бормоқда. У бир неча ой муқаддам Германияга ташрифи чоғида ҳам шуни алоҳида таъкидлаган эди.

Мақола бошидаги саволга эса Нюрнберг билан Тошкентнинг ўхшаш жиҳатлари кўп, деб жавоб қилиш мумкин. Иккала шаҳар ҳам узоқ тарих давомида савдо йўллари туташган жой бўлган, самарали халқаро амалий алоқаларга кўмаклашган.

(ЎзА).

ТАСАВВУФ АҲЛИНИНГ СУЛТОНИ

Аввал хабар бериб ўтганимиздек, Бухорода буюк аллома, тасаввуф илмининг йирик намояндаси Баҳоуддин Нақшбанд таваллудининг 675 йиллик тўйи катта тантана билан ўтказилди. Бу айёмда барча мусулмон мамлакатларидан меҳмонлар иштирок этишди. Газетамизнинг 3-саҳифасида мухбирларимизнинг байрам тантаналаридан тайёрлаб келишган мақоласи билан танишасиз.

ЎЗБЕКИСТОН: ИСТИҚЛОЛ ОДИМЛАРИ

"Халқ сўзи" ва ЎзА мухбирлари хабар қиладилар

ЯНГИЛИКЛАР * ФАКТЛАР * ВОҚЕАЛАР

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

ҚАРШИ. «Шўртангаз» кон бошқармасининг етмишдан зиёд ишчи оиласи янги уйларга кўчиб кирди.

ШУ билан навбатда турувчилар сони анча қисқарди. Яшаш шароитини яхшилаб олганлар ҳовли тўйларини ўтказишаяпти.

СОВРИНГА ТЕЛЕВИЗОР

АНДИЖОН. Энг яхши халқ ҳунармандчилиги маҳсулотлари кўргазма-танлови бўлди.

УНДА якка тартибда меҳнат қилаётганлардан ташқари кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи меҳнат жамоалари ҳам қатнашди. Андижон бадиий буюмлар фабрикасида тайёрланган молларнинг бежиримлиги ва юқори сифатлилиги алоҳида қайд этилди. Ва кўргазма-танлов ғолиби бўлди. Шаҳарнинг Боғишамол даҳасида яшовчи пичоқчи уста А. Муҳиддиновнинг ишлари якка тартибда меҳнат қилувчилар орасида намунали деб топилди. Унга соврин сифатида рангли телевизор насиб қилди.

ТАМАКИЗОРДА

УРГУТ. О. Узоқов номли жамоа хўжалигининг далаларида тамаки ҳосилини йиғиштиришга киришилди. Бу йил деҳқонлар 1400 тонна сара тамаки барги сотишни режалаштирган.

СУРАТДА: Юлдуз, Ойдин, Маҳбуба Сатторовалар тамакизорда.

ҲАМ ИЛМДАН, ҲАМ ҲАЕТДАН САБОҚ БЕРАДИ

МАНҒИТ. Инглиз тилини мукаммал ўқитиб, ўргатадиган лицей очилди.

ЛИЦЕЙНИНГ ўрта мактаблардан афзалликлари кўп. Ўқувчилар ҳафтада беш кун ўқишади, асосий фандан ташқари математика, иқтисодиёт, физика-информатика, лотин тили, банк ишлари, менежерлик, миллий урф-одатлар, одобномадан ҳам сабоқ берилади.

ВАКОЛАТХОНА ИШ БОШЛАДИ

ТОШКЕНТ. Олмониянинг «Шиcuring» → «Шиbecause»

ФИРМА аёллар касалликлари ва бошқа хасталикларни аниқлашу даволашда қўлланадиган дори-дармонлар ишлаб чиқаради. Уларнинг аксарияти пойтахтдаги тиббий илмий-тадқиқот институтлари, қатор шифохоналарда синовдан ўтди. Ҳозир муолажада қўлланаётганлари яхши самара бераяпти.

ЧИҚИТ ҲАМ ДАРОМАД КЕЛТИРАДИ

ҒАЛЛАОРОЛ. Америкалик ишбилармонлар чиқитдан маҳсулот тайёрлашда ҳамкорлик қилишмоқчи.

ИЛГАРИ Маржонбулоқ конининг қимматбаҳо рангли металлари собиқ Иттифоқ эҳтиёжи учун сарфланарди. Ҳозир кон қошида «Маржон» қўшма корхонаси бунёд этишга киришилди. Мутахассисларнинг айтишича, у ишга тушса йилига бир неча миллион долларлик маҳсулот тайёрлар экан.

ОРТИҚЧАСИ АЙИРБОШЛАНАЯПТИ

ШОВОТ. Қадимдан Хоразм ўзининг тилёрар қовунлари билан ҳам оламга машҳур. Ҳатто бу воҳада етиштирилган Оқноввот, Қариқиз, Бегишак, Оққош қовунлари таъми ҳақида ривоятлар тўқилган. Шу кунларда «Дўстлик» жамоа хўжалиги далаларида полиз экинлари ғарқ пишган. Тарвуз, қовун чекка ўлкаларга ҳам мол айирбошлаш асосида жўнатилаяпти.

СУРАТДА: полизчи К. Ражабов, деҳқонлар Д. Матюсупов, О. Полвонов ва хўжалик раиси К. Қурбонбоевлар жўнатилаётган қовун сифатини текширишаяпти.

ВОҚЕАЛАР

Ислоҳот одимлари

ХУСУСИЙЛАШТИРИШ — БИРЛАМЧИ ВАЗИФА

Хоразмда давлат тасарруфидаги қишлоқ хўжалик ва истеъмол маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналарини жамоа мулкига айлантириш ишлари авж паллага кирди. Вилоят бўйича 26 давлат хўжалиги ва 6 паррандачилик фабрикаси давлатга дахлдор бўлмаган жамоаларга айлантирилди.

Вилоят деҳқончилик-саноат уюшмаси раиси Ш. Қурбоновнинг таъкидлашича, мулкчиликнинг янги шаклини жамоаларнинг ўзлари танлашди. Жумладан, Боғотдаги «Зарбдор» дончорвачилик давлат хўжалиги аҳли мулкка эгаликдан кўра уни ижарага олишни афзал билди. Шунингдек, вилоятдаги мавжуд 10 та асаларичилик давлат хўжалигининг меҳнатчилари ҳам ижара усулини маъқул кўришди. Ижарадорларнинг фикрига кўра, мулкчиликнинг бу шакли омилкорларга ҳам, давлатга ҳам кўпроқ наф келтиради.

Диққатга сазовор жиҳати шуки, бутунлай жамоа мулкига айлантирилган хўжаликларнинг нуфузи турлича. Чунончи, Янгибозор туманидаги «Амударё», Янгиариқ туманидаги Ш. Рашидов номли ва Боғот туманидаги «Боғот» жамоа хўжаликлари мулкчиликнинг шу шаклига ғазнадаги жарақ-жарақ миллионлари билан келишди. Бироқ астойдил меҳнат қилишса-да, фойда билан зиённи ақалли учма-уч қилолмаганлар ҳам анчагина. Давлатимиз ғамхўрлиги, меҳру оқибатидан биринчи галда ана шундай камчиқим жамоалар баҳраманд бўлишди. Республика Вазирлар Маҳкамасининг махсус қарорига биноан, дастлабки қадамлар тарзида бу хўжаликлар гарданидаги 821 миллион сўмлик қарзларини тўлаш муддати кечиктирилди. Бу — меҳнаткашлар дастурхонини тўкин этиш, эл-юрт ва жамоалар манфаатдорлигига кенг йўл очиш борасидаги ҳақиқий ғамхўрликнинг яққол ўзгинасидир.

А. СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОЙИШИ

Республика аҳолисини меъёрланган озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда ижтимоий адолат қоидаларига риоя этиш мақсадида:

1. 1993 йилнинг 1 октябригача ун, ўсимлик ёғи ва макарон маҳсулотлари аҳолига 1993 йилнинг 20 сентябригача амалда бўлган нархларда сотилиши таъминлансин.

2. «Ўзбексавдо» уюшмаси, «Ўзбекбирлашув», савдо тармоғига эга бўлган вазирликлар ва идоралар, Қорақалпоғистон Республикасининг Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари ушбу фармойиш сўзсиз бажарилишини таъминласинлар.

3. Ўзбекистон Республикасининг Молия вазирлиги «Ўзбексавдо» уюшмаси ва «Ўзбекбирлашув» билан биргаликда ана шу мақсадлар учун бюджетдан бериладиган дотация миқдорларига зарур ўзгаришлар киритсинлар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **И. КАРИМОВ.**

Тошкент шаҳри,
1993 йил 18 сентябрь.

МАШҲУР ЧЎПОНГА ЭҲТИРОМ

Навоий вилоятининг Томди туманига қарашли Жабай Болиманов номидаги давлат хўжалигида икки марта Меҳнат Қаҳрамони, фахрий академик Ж. Болиманов таваллудининг 100 йиллиги нишонланди. Хўжалик марказида машҳур чўпоннинг ҳаёти ва меҳнат фаолиятини акс эттирувчи музей очилди.

Ўзбекистон Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков байрам муносабати билан томдиликларни қутлади. Вилоят ҳокими А. Айдарқулов Жабай Болимановнинг ҳаёт йўли ҳақида гапирди.

Икки кун давом этган тантанада полвонлар беллашуви, оқинлар айтишуви, кўпкари, қизқувди ўйинлари ўтказилди, хонанда ва раққосалар байрам иштирокчиларини хушнуд этди.

Байрамда республика Президентининг давлат маслаҳатчиси М. Умурзоқов қатнашди.

(ЎзА).

Шу куннинг гапи

ЗАВОДНИНГ ИККИНЧИ ЁШИ

Пахтакор шаҳридаги ремонт-механика заводи дарвозалари қулфланиши арафасида Хитойнинг Харбин шаҳридаги машинасозлик заводи маъмурияти билан тузилган шартнома жамоага қўл келди. Хитойликларга ремонт-механика заводининг иморатлари, бу ердаги асбоб-ускуналар, имкониятлар жуда маъқул тушди. Завод биноси қайта таъмирланди, тақчиллик боис бўшаб қолган цехлар замонавий асбоб-ускуналар билан тўлдирилди.

Дастлаб кўп қаватли қурилиш биноларига хизмат кўрсатадиган ўзиюрар кранлар ясаш йўлга қўйилди. Бунинг учун завод 25 дона кузови йўқ «КамАЗ» харид қилди. Хитойлик ҳамкорлар кран кўтаргичлари, узатиш ўқлари, компьютерли бошқаргичлар, ҳайдовчи кабиналари келтирдилар. Биргаликда ясалган янги кранлар собиқ СССРда тайёрланган автокранлардан бир неча баробар қувватли бўлиб чиқди. Ҳар қанча қиммат бўлмасин, дарҳол харидор ҳам топилди. «Тошсувқурилиш», «Навоийсувқурилиш», «Сурхонсувқурилиш» трестларига Пахтакор шаҳрида ясалган кран қимматлик қилмади. Хуллас, бугунга қадар шу тариқа 35 кран сотилиб, ҳали уларнинг биронтасидан биров нолигани йўқ. Қайтанга янги-янги буюртмалар тушмоқда. Фақат...

Бугун Россиядан сотиб олиниши керак бўлган «КамАЗ» нархи 10 миллион сўмдан ошиб кетди. Пулини олдиндан тўлаш керак. Ана шу нарса пахтакорликларни мушкул аҳволга солиб қўйди. Бу ёқда яна 55 кран йиғилаяпти.

Янги қўшма корхона фақат автокран йиғиш билан чеклангани йўқ. Ўз имкониятларидан келиб чиқиб, 18 от кучига эга бўлган кичик тракторчалар ишлаб чиқармоқда. Яқинда уларнинг биринчи туркуми — 100 донаси тайёр бўлади. Кичик корхоналар, фермерлар, ер эгалари учун бу тракторчалар бебаҳо дастёр бўлишига шак-шубҳа йўқ.

Қўшма корхонада яна бир қанча таъмирлаш ишлари йўлга қўйилди. Чунончи, «С—100» ва шу хил бошқа тракторларнинг аксарият қисмлари ҳам энди бемалол шу ернинг ўзида таъмирланиб, ишлаб чиқаришга қайтарилаверади.

Хитойликлар шартнома бўйича тайёр маҳсулотларга шерикчилик қилмайдилар. Олинган ҳамма фойда, уволу савоби пахтакорликларнинг бўйнида. Хитойга эса пахта толаси етказиб бериш кифоя. Пахтакорликлар учун пахта, ҳарқалай, анқонинг уруғи эмас.

А. МАМАРАСУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикасининг Қонуни

ФУҚАРОЛАРИИИГ ЎЗИНИ ЎЗИ БОШҚАРИШ ОРГАНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда. Шаҳарча, қишлоқ ва овулларда, шунингдек улар таркибидаги маҳаллаларда ҳамда шаҳарлардаги маҳаллаларда фуқароларнинг йиғинлари ўзини ўзи бошқариш органлари бўлиб, улар икки ярим йил муддатга раисни (оқсоқолни) ва унинг маслаҳатчиларини сайлайди.

Ўзини ўзи бошқариш органлари жамият ва давлат ишларини бошқаришда қатнашишга доир ўз ҳуқуқларини рўёбга чиқаришларида фуқароларга кўмаклашади, ўз ҳудудларидаги ижтимоий ва хўжалик вазифаларини ҳал этиш, оммавий-маданий тадбирларни ўтказиш, давлат ҳокимияти ва бошқарув органларига Ўзбекистон Республикаси қонунларини, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонларини, Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг, халқ депутатлари Кенгашлари ва ҳокимларнинг қарорларини бажаришда ёрдамлашиш мақсадида фуқароларни бирлаштиради.

2-модда. Ўзини ўзи бошқариш органлари ҳудудий принцип бўйича тузилади. Ўзини ўзи бошқариш органлари иш олиб борадиган ҳудудларни фуқароларнинг таклифига кўра туман, шаҳар ҳокими белгилайди, ушбу қарор кейинчалик тегишли халқ депутатлари Кенгаши томонидан тасдиқланади.

Йиғинлар ишида ўн саккиз ёшга етган ва мазкур ҳудудда доимий яшовчи фуқаролар қатнашади.

3-модда. Ўзини ўзи бошқариш органларини сайлаш тартиби, уларнинг фаолият кўрсатишини ташкил этиш ҳамда ваколат кўлами ушбу Қонун ва Ўзбекистон Республикасининг бошқа қонун ҳужжатлари билан тартибга солиб турилади.

Қорақалпоғистон Республикасида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолияти Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, ушбу Қонун ва Қорақалпоғистон Республикасининг қонунлари билан тартибга солиб турилади.

4-модда. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи юридик шахс ҳуқуқларидан фойдаланади ва герб тасвири туширилган, белгиланган намунадаги муҳрига эга бўлади.

II. ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНИНИ ЧАҚИРИШ ТАРТИБИ

5-модда. Фуқаролар йиғинини раис (оқсоқол) тегишли халқ депутатлари Кенгаши ёки ҳоким билан келишган ҳолда заруратга қараб чақиради. Фуқаролар йиғини шунингдек халқ депутатлари Кенгаши, ҳоким томонидан ёки ўн саккиз ёшга етган ва ушбу ҳудудда яшаётган фуқаролар учдан бир қисмининг ташаббуси билан чақирилиши мумкин.

6-модда. Йиғин чақиришнинг иложи бўлмаган тақдирда фуқаролар вакилларининг йиғилиши ўтказилади. Йиғилишларга кўчалар ва турар жой биноларидан, маҳаллалардан ва бошқа ҳудудий тузилмалардан фуқароларнинг намояндалари ушбу Қонун 2-моддасининг иккинчи қисмида кўзда тутилган талабларга риоя этилган ҳолда вакил қилиниши мумкин. Вакиллик меъёрларини тегишли халқ депутатлари Кенгаши ёки туман, шаҳар ҳокими белгилайди.

7-модда. Фуқаролар йиғинларида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган барча аҳолининг ярмидан кўпроғи уларга келган тақдирда йиғинлар ваколатли ҳисобланади, вакиллар йиғилишлари эса уларга делегатларнинг камида учдан икки қисми келган тақдирда ваколатли ҳисобланади.

8-модда. Фуқароларнинг йиғини (йиғилиши)ни олиб бориш учун раёсат сайланади. Йиғин (йиғилиш)ни раис (оқсоқол) ёки унинг маслаҳатчиларидан бири олиб боради. Барча масалалар бўйича қарорлар очиқ овоз бериш орқали ва оддий кўпчилик овоз билан қабул қилинади.

9-модда. Фуқароларнинг ҳар бир йиғини (йиғилиши)да баён юритилади, унда йиғин (йиғилиш) ўтказилган сана, ҳозир бўлган фуқаролар сони, кун тартиби ва қабул қилинган қарорлар қайд этилади. Йиғин (йиғилиш) баёни ва қарорларини раис (оқсоқол), унинг йўқлигида эса маслаҳатчиларидан бири имзолаб, тегишли туман, шаҳар ҳокимига юборади.

III. РАИС (ОҚСОҚОЛ) ВА УНИНГ МАСЛАҲАТЧИЛАРИНИ САЙЛАШ ТАРТИБИ

10-модда. Раис (оқсоқол) ва унинг маслаҳатчиларини фуқаролар йиғини (йиғилиши) тегишли туман, шаҳар ҳокими билан келишган ҳолда сайлайди.

11-модда. Маслаҳатчиларнинг миқдор таркибини йиғин (йиғилиш) белгилайди. Маслаҳатчиларнинг номзодларини йиғин (йиғилиш)га раис (оқсоқол) тавсия этади.

12-модда. Раис (оқсоқол) ва маслаҳатчилар уларга йиғин (йиғилиш)да ҳозир бўлган фуқароларнинг ярмидан кўпроғи овоз берса, сайланган ҳисобланадилар.

13-модда. Раис (оқсоқол) ва унинг маслаҳатчилари тегишли ҳудуддан ташқарига чиқиб кетсалар ёки туман, шаҳар ҳокимининг таклифига биноан, ёхуд йиғин (йиғилиш) қатнашчилари камида учдан бир қисмининг ёзма талабига кўра муддатидан илгари қайта сайланиши мумкин.

IV. УЗИНИ УЗИ БОШҚАРИШ ОРГАНЛАРИ ФАОЛИЯТИНИНГ ИҚТИСОДИЙ ВА МОЛИЯВИЙ НЕГИЗИ

14-модда. Ўзини ўзи бошқариш органлари қурган, сотиб олган ёки қонунда белгиланган тартибда уларга берилган жамоат объектлари, ижтимоий-маиший ва бошқа объектлар, шунингдек сотиб олинган транспорт воситалари, хўжалик анжомлари ҳамда бошқа мол-мулк ўзини ўзи бошқариш органларининг мулкидир.

15-модда. Ўзини ўзи бошқариш органларининг молиявий ресурслари халқ депутатлари туман ва шаҳар Кенгашлари томонидан ажратиладиган бюджет маблағларидан, фуқаролар ва меҳнат жамоаларининг ихтиёрий хайр-эҳсонларидан, хайрия жамғармалари ажратиб берадиган маблағлардан таркиб топади.

Ўзини ўзи бошқариш органларининг молиявий маблағлари банкдаги мустақил счетларда сақланади, улар томонидан мустақил тасарруф этилади ва олиб қўйилиши мумкин эмас.

V. УЗИНИ УЗИ БОШҚАРИШ ОРГАНЛАРИНИНГ ВАКОЛАТЛАРИ

16-модда. Фуқароларнинг йиғини (йиғилиши):

Ўзини ўзи бошқариш органининг фаолият дастури ҳамда харажатлар сметасини, аҳоли пунктларини ободонлаштириш ва санитария ҳолатини яхшилашга доир тадбирлар режаларини тасдиқлайди;

раис (оқсоқол) ва унинг маслаҳатчилари ишининг асосий йўналишларини белгилайди, ҳар йили уларнинг ҳисоботларини тинглайди;

ўз ҳудудидаги ижтимоий инфраструктурани ривожлантириш учун аҳолининг, мулкчиликнинг барча шаклидаги корхона, ташкилот ва муассасаларнинг маблағларини ихтиёрийлик асосида бирлаштириш масалалари юзасидан қарорлар қабул қилади;

пул маблағлари сарфланиши устидан назорат қилишни ташкил этади, зарур бўлганида тафтиш комиссияси тузади ва ушбу комиссия тўғрисидаги низомни тасдиқлайди;

қонунларда белгиланган тартибда ўз ҳудудида кичик корхоналар, кооперативлар, устахоналар, халқ ҳунармандчилиги цехларини ташкил этиш масалаларини кўриб чиқади;

йиғиннинг, маъмурий-ҳудудий тузилмаларнинг чегараларини ўзгартиришга, кўча, майдон ва бошқа жойларнинг номини ўзгартиришга доир масалаларни кўриб чиқади ҳамда тегишли давлат органларига таклифлар тайёрлайди;

Ўзбекистон Республикасининг қонунларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

17-модда. Шаҳарча, қишлоқ, овул фуқароларининг йиғини (йиғилиши) давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари билан келишган ҳолда савдо, умумий овқатланиш ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари аҳоли учун қулай соатларда ишлашини белгилайди, маъмурий комиссия тузади.

18-модда. Шаҳарча, қишлоқ, овул фуқароларининг йиғини (йиғилиши) раиснинг (оқсоқолнинг) шахсий ёрдамчи хўжалик юритиш учун ажратиб бериладиган ер участкалари тўғрисидаги тақдимномасини, раиснинг (оқсоқолнинг) корхоналарга, муассасаларга, фуқароларга эгалик қилиш, фойдаланиш учун ва ижарага ер бериш ҳамда бу субъектларнинг ерларга эгалик қилиш, улардан фойдаланиш ҳуқуқларини тўхтатиб қўйиш тўғрисидаги, шунингдек қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги корхоналари, муассасалари ва ташкилотларининг эгалигидаги ерлар таркибига кирмайдиган, шаҳарчалар ва қишлоқ аҳоли пунктлари чегарасидаги ерларни олиб қўйиш тўғрисидаги қарорларини тасдиқлайди.

Шаҳарча, қишлоқ, овул фуқароларининг йиғини (йиғилиши) Ўзбекистон Республикаси қонунларига мувофиқ ер муносабатлари соҳасидаги бошқа масалаларни ҳам ҳал этади.

VI. УЗИНИ УЗИ БОШҚАРИШ ОРГАНЛАРИНИНГ СТРУКТУРАСИ ВА УЛАР ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

19-модда. Йиғин раиси (оқсоқоли) ва йиғин раиси тайинлайдиган котиб йиғин қарорлари бажарилишини, шунингдек фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг жорий фаолиятини ташкил этади ва амалга оширади. Раиснинг (оқсоқолнинг) котиб тайинлаш тўғрисидаги қарори фуқароларнинг йиғини томонидан тасдиқланади.

Шаҳарча, қишлоқ, овул фуқароларининг йиғини раиси (оқсоқоли) ўз аппаратига эга бўлиб, унинг миқдори халқ депутатлари туман Кенгаши ёки туман ҳокими билан келишилган ҳолда йиғин (йиғилиш) томонидан белгиланади.

Раис (оқсоқол), котиб ва аппарат ходимларига туман, шаҳар бюджети маблағлари ҳисобидан ҳақ тўланади.

20-модда. Котиб ҳамда йиғин раиси (оқсоқоли), аппаратнинг ходимлари умумий йиғилишлар ўтказишга доир материаллар тайёрлайди, фуқароларнинг йиғини ҳамда йиғин раиси (оқсоқоли) қарорлари ижрочиларга ўз вақтида етказилишини кузатиб боради, иш қоғозларини юритади, ҳужжатлар сақланиши учун жавоб беради, фуқароларга бериладиган маълумотномаларни расмийлаштиради, шаҳарчалардаги, қишлоқлардаги ва овуллардаги ҳарбий хизматга мажбур шахсларни ва чақирилувчиларни дастлабки тарзда ҳисобга олинишини таъминлайди, раис (оқсоқол) топшириғига биноан ўзини ўзи бошқариш органларининг ваколатлари доирасида бошқа ишларни амалга оширади

21-модда. Жамоатчилик асосида ишлайдиган раис (оқсоқол) маслаҳатчилари ўртасидаги вазифалар тақсимоти раис (оқсоқол)нинг тақдимига кўра фуқароларнинг йиғини (йиғилиши) томонидан амалга оширилади.

VII. РАИС (ОҚСОҚОЛ)НИНГ ВАКОЛАТЛАРИ

22-модда. Фуқаролар йиғинининг раиси (оқсоқоли):

Ўзбекистон Республикасининг қонунларини, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонларини, Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ва маҳаллий ҳокимият органларининг қарорларини бажаришга доир ишларни ташкил этади, фуқароларнинг моддий ва уй-жой, маиший шароитларини яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилади;

қонунларда кўзда тутилган ҳолларда давлат ҳокимияти ва бошқарув органларида, суд идораларида, корхона, муассаса ва ташкилотлар билан бўладиган муносабатларда фуқаролар манфаатларини ҳимоя қила олади;

фуқароларнинг ҳудудни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришда, оммавий-сиёсий тадбирларда қатнашишларини ташкил этади, аҳолига савдо ва коммунал-маиший хизмат кўрсатилишини яхшилашга кўмаклашади, бу мақсадларда тегишли ҳудудда жойлашган корхоналар ва ташкилотлар тақдим этадиган моддий ва бошқа маблағлардан фойдаланади:

дўконлар, ошхоналар, чойхоналар, бозорлар иши, савдо қоидаларига риоя этилиши, фуқароларга маданий хизмат кўрсатиш таъминланиши устидан жамоатчилик назоратини ташкил қилади;

аҳоли пунктлари, сув таъминоти манбалари, уй-жойлар, мактаблар ва бошқа муассасаларнинг санитария ҳолати устидан назорат қилинишига кўмаклашади;

қабристонлар, қардошлик қабрлари ва бошқа мозорларни саранжом сақлаш юзасидан жамоатчилик ишларини ташкил қилади;

алоқа органларига маҳаллий телефон ва почта алоқасини ривожлантиришда, радиолаштириш борасида, маҳаллий алоқа иншоотларини муҳофаза қилишда ёрдам беради;

эгасиз мол-мулкни, шунингдек давлатга мерос тарзида ўтган мол-мулкни сақлаш ва тасарруф этиш чораларини кўради;

деҳқон хўжаликларининг оилавий мулк тақсимотларини рўйхатга олади, ўз ҳудуди доирасида яшовчиларни ҳисобга олиб боради;

шаҳарча, қишлоқ ва овуллар ҳудудидаги ерларнинг ишлатилиши ва муҳофаза этилиши устидан назорат қилади, фуқаролар йиғини (йиғилиши) муҳокамасига ер муносабатларини тартибга солиш масалаларини киритади;

иморат қуриш қоидаларига риоя этиш, хонадонларга туташ жойларни ораста бўлиши, жониворларни сақлашга оид ветеринария қоидаларини бажариш устидан жамоат назоратини ташкил қилади;

аҳолидан солиқ, суғурта ва бошқа хилдаги тўловлар ўз вақтида тушишига кўмаклашади;

аҳоли пунктларида ёнғинга қарши тадбирлар ўтказишни ташкил этади, зарур бўлганида эса табиий офатларга қарши курашга ва уларнинг оқибатини тугатишга фуқароларни жалб этади;

тегишли ҳудудда жамоат тартибини таъминлашда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига кўмаклашади;

ҳарбий хизматга мажбур шахслар ва чақирилувчиларни ҳарбий комиссариатларга чақирилаётганликларидан хабардор этишни ташкил қилади, аҳолини фуқаро мудофаасига доир тадбирлар ўтказишга жалб этади;

давлат ва жамоат органларига ногиронлар, боқувчисидан маҳрум бўлган оилалар, кўп болали оилалар, ёлғиз оналар, шунингдек табиий офатлардан жабр кўрган фуқароларнинг моддий ва уй-жой, маиший шароитларини яхшилаш тўғрисида таклифлар киритади;

вояга етмаганлар назоратсиз қолишининг олдини олишга доир жамоатчилик ишларини ташкил этади, ота-онасининг қарамоғисиз қолган болаларни тегишли давлат муассасаларига жойлаштиришга, шунингдек ёшларни ишга жойлаштиришга кўмаклашади;

аҳоли орасида лекция, маъруза ва суҳбатлар ўтказишни ташкил қилади, фуқароларга мунтазам равишда кино хизмати кўрсатишга, китоб савдосини ривожлантиришга, газета ва журналларнинг тарқатилишига ёрдамлашади, меҳнаткашлар оммавий равишда дам оладиган ҳудудларни ташкил этишга, спорт иншоотлари тармоғини ривожлантиришга кўмаклашади;

тегишли ҳудудда байрам кунлари ва шонли саналар муносабати билан оммавий тадбирлар ўтказишни ташкил қилади;

давлат органларига фуқаролар йиғини (йиғилиши)нинг кўча ва майдонлар, аҳоли пунктлари таркибий қисмининг номини ўзгартириш, уйларни рақамлаб чиқиш хусусида таклифлар киритади;

фуқароларни қабул қилади, фуқароларнинг ариза ва шикоятларини кўриб чиқади, улар юзасидан зарур чоралар кўради;

фуқароларга уларнинг шахсини, оилавий ва мулкий аҳволини тасдиқловчи маълумотномалар ҳамда Ўзбекистон Республикасининг қонунларида кўзда тутилган бошқа ҳужжатлар беради;

Ўзбекистон Республикасининг қонунларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

23-модда. Шаҳарча, қишлоқ, овул фуқаролари йиғинининг раиси (оқсоқоли) фуқаролик ҳолати актларини рўйхатга олади, айрим нотариал ҳаракатларни амалга оширади.

VIII. ЯКУНЛОВЧИ ҚОИДАЛАР

24-модда. Ўзини ўзи бошқариш органлари ўзларига берилган ваколатлар доирасида қарорлар қабул қиладилар. Бу қарорларни тегишли ҳудудда яшайдиган барча фуқаролар адо этишлари шарт. Ўзини ўзи бошқариш органларининг қонунларга зид ҳужжатларини халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгашлари ёки тегишли ҳокимлар бекор қиладилар.

25-модда. Ўзини ўзи бошқариш органларининг қарорлари, шунингдек раис (оқсоқол)нинг хатти-ҳаракатлари устидан суд тартибида шикоят қилиниши мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 2 сентябрь.

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ҚАРОРИ

«ФУҚАРОЛАРНИНГ УЗИНИ УЗИ БОШҚАРИШ ОРГАНЛАРИ ТУҒРИСИДА»ГИ УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИНИ АМАЛГА КИРИТИШ ТАРТИБИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни матбуотда эълон қилинган кундан эътиборан амалга киритилсин.

2. Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси ҳукумат қарорларини «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқлаштирсин.

3. Туманлар ва шаҳарларнинг ҳокимлари жорий йилнинг 1 декабригача ўзини ўзи бошқариш органлари амал қиладиган ҳудудларнинг тегараларини белгилаб олсинлар ҳамда йиғинларнинг раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловини ўтказсинлар.

4. Ўзини ўзи бошқариш органлари амал қиладиган ҳудудларнинг тегралари аниқлангунга ҳамда йиғинларнинг раислари (оқсоқоллари) Қонунда белгиланган тартибда сайлангунга қадар уларнинг вазифаларини бажариб туриш халқ депутатлари шаҳарча, қишлоқ ва овул Кенгашларининг раислари зиммасига, маҳаллаларда эса — маҳалла қўмиталарининг раислари зиммасига юклатилсин.

5. Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон Республикасининг «Маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисида»ги Кодекси «Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида»ги ҳамда «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги қонунларга мувофиқ ҳолга келтирилгунига қадар илгари халқ депутатлари туман, шаҳар, шаҳардаги туман, шаҳарча, қишлоқ, овул Кенгашлари ижроия қўмиталари ҳузуридаги маъмурий комиссиялар ихтиёрига берилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишлари тегишли равишда туман, шаҳар ҳокимиятлари ва шаҳарча, қишлоқ, овул ўзини ўзи бошқариш органлари ҳузуридаги маъмурий комиссиялар томонидан кўриб чиқилади.

6. Қуйидагилар ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин:

1980 йил 14 мартда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари посёлка Совети тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Советининг Ведомостлари, 1980 йил, № 9, 108-модда);

1980 йил 14 мартда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари қишлоқ Совети тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Советининг Ведомостлари, 1980 йил, № 9, 109-модда);

Ўзбекистон Республикаси шаҳарлари, посёлкалари ва қишлоқларидаги маҳалла (квартал) комитетлари тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақидаги Ўзбекистон Республикаси Олий Совети Раёсатининг 1983 йил 4 июлдаги Фармони (Ўзбекистон Республикаси Олий Советининг Ведомостлари, 1983 йил, № 20, 330-модда);

Ўзбекистон Республикасида гражданларнинг истиқомат жойларидаги умумий йиғилишлари, йиғинлари тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақидаги Ўзбекистон Республикаси Олий Совети Раёсатининг 1988 йил 30 ноябрдаги Фармони (Ўзбекистон Республикаси Олий Советининг Ведомостлари, 1988 йил, № 34, 398-модда).

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси

Ш. ЙУЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 2 сентябрь.

Оқ олтин - 93

РЕСПУБЛИКАДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1993 ЙИЛ 20 СЕНТЯБРГА ҚАДАР БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Вилоятлар	Режага нисбатан фоиз ҳисобида			
	Жами		Жумладан машина терими	
	Бир кунда	Мавсум бошидан	Бир кунда	Мавсум бошидан
Қорақалпоғистон Республикаси	1,11	5,98	0,07	0,13
Андижон	0,49	0,91	0,00	0,00
Бухоро	1,63	10,34	0,00	0,01
Жиззах	0,00	0,00	0,00	0,00
Қашқадарё	1,96	1,96	0,20	0,20
Навоий	0,00	0,00	0,00	0,00
Наманган	0,00	0,00	0,00	0,00
Самарқанд	0,00	0,00	0,00	0,00
Сурхондарё	1,98	15,13	0,49	1,42
Сирдарё	0,00	0,00	0,00	0,00
Тошкент	0,14	0,16	0,00	0,00
Фарғона	1,10	1,10	0,00	0,00
Хоразм	2,44	18,31	0,00	0,00
Республика бўйича:	**0,94**	**4,41**	**0,08**	**0,17**
1992 йилнинг шу кунигача тўпланган ҳосил	**0,34**	**1,34**	**0,01**	**0,02**
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Андижон	0,00	0,00	0,00	0,00
Бухоро	0,00	0,00	0,00	0,00
Қашқадарё	0,13	0,13	0,00	0,00
Навоий	0,00	0,00	0,00	0,00
Наманган	0,00	0,00	0,00	0,00
Сурхондарё	1,07,	9,00	0,00	0,00
Республика бўйича:	**0,85**	**6,89**	**0,00**	**0,00**
1992 йилнинг шу кунигача тўпланган ҳосил	**0,35**	**2,45**	**0,00**	**0,00**

• Давлат назорати—амалда

ҚАДАМЛАР ДАДИЛ, ХУЛОСАЛАР ТАЪСИРЧАН...

Юртимиз тараққиёти, халқимиз бахт-саодатини кўзлаб юқори давлат органлари қабул қилган қарор ва Президентимиз чиқарган фармонларнинг ижросини назорат қилиш ва рўёбга чиқишига кўмаклашишдек фахрли режа асосий вазифамиз — фаолиятимиз мезони. Биз, назоратчилар зиммамиздаги бурч ва вазифани ана шу тарзда тушунаяпмиз.

Назорат халқчил бўлмоғи даркор. Бу — фаолиятимизнинг истиқлолгача мавжуд иш принципи эди. Ундан ҳозир ҳам воз кечганимиз йўқ. Аммо мазкур услубнинг мазмун ва мақсади энди тамомила ўзгача.

Бизнингча, янгича усулда фаолият кўрсатаётган давлат назорати ҳаётда аллақачон ўз ўрнини топди. Бу йил эса ана шу жараённи изчил давом эттириш борасида яна бир муҳим қадам ташланди. Вилоятимиз ҳокими ва халқ назорати бошқармасининг қўшма қарорига биноан назоратнинг меҳнат ва ўқув жамоаларидаги бошланғич бўғинлари вужудга келтирилди. Мазкур қарорнинг муҳимлиги шундаки, унга асосан Президентимиз фармонлари ва Вазирлар Маҳкамаси қарорларининг ижросини таъминлаш бўйича ягона тартиб жорий этилди. Яъни, мазкур ҳужжатларнинг бажарилишини ҳар ким ўзича ва айрича назорат қилмайди, балки бу ишни ҳокимлик ва назорат органлари биргаликда, ҳамкорликда амалга оширадилар. Битта фармон ёки қарорда кўзда тутилган тадбирларнинг ижроси айни пайтда ҳам ҳоким маҳкамаси, ҳам назорат шўъбаси томонидан кўриб, кузатиб ва йўналтириб борилади. Бу эса маҳаллий раҳбарлар ва мутасаддиларнинг ижрочилик масъулиятини юқори поғонага кўтаради, пала-партиш бажарилган тадбирларни расмиятчилик ҳиди анқиган ҳужжатлар асосида инобатга олиш, беманрид назоратдан чиқариш ёки атайлаб чўзиш каби бесамара иш усулларини барҳам топтиради.

Назоратга доир топшириқ, режалар қанчалик кўп ва кенг қамровли бўлмасин, у атиги икки ёки уч киши ишлайдиган шаҳар, туман ташкилотларининг саъй-ҳаракатлари билан эмас, балки бевосита меҳнат ва ўқув жамоаларининг кучи ва салоҳияти билан бажарилади. Бу жиҳатдан олганда, назоратнинг қуйи ташкилотлари тузилгани ишимиз учун айни муддао бўлди. Фаолиятимиз самарали кечишига кўмаклашадиган яна бир муҳим жиҳат шуки, чиқарилган фармон ва қарорларнинг ижросини ташкил этиш, таъминлаш ва назорат қилиш жойларда жамоаларнинг раҳбарлари зиммасига қатъий юклатилди. Ҳозир туманимиздаги 15 дан кўп киши ишловчи 72 та жамоада ишбошилар раҳбарлигидаги назорат гуруҳлари тузилган. Унинг таркиби фаол ишчилар, хизматчилар, мутахассислардан иборат. Аммо гап сонда эмас, иш мазмуни ва сифатида. Айтиш мумкинки, назоратнинг ҳақиқий ва мантиқий шакл-шамойиллари, кучи, қудрати нималарга қодирлиги айнан мана шу жабҳада намоён бўлмоқда. Буни қуйидаги факт ва рақамлардан ҳам билиб олиш мумкин. Айни паллада Президентимиз ва Вазирлар Маҳкамасининг меҳнаткашлар ижтимоий турмушини муҳофаза қилиш ва барқарорлаштиришга доир 60 дан кўп фармон ва қарорлари амал қилаяпти. Уларни бажариш борасида туманимиздаги 120 дан кўп меҳнат ва ўқув жамоаларининг ҳаммасида амалга оширилаётган ишларни бир вақтнинг ўзида назорат қилишга эришаяпмиз. Илгарилари эса айрим кўрсатмаларнинг бажарилишинигина назорат қилишга, унда ҳам бир, нари борса бир неча жамоалардаги ишларнинг аҳволини ўрганишга улгурардик. Аксарият ҳолларда йўл қўйилаётган камчилик нуқсон ва хатоларни «кашф» этар, «айбдорлар»ни нари-бери жазолаш билан кифояланар эдик.

Назорат кабинетлардан туриб амалга оширилмаслиги зарур. Ушбу йилнинг дастлабки ойларида 40 дан кўп текширишлар ўтказдик. Уларда 13 та ҳаётий муҳим масалалар қамраб олинди. Шу текширишларнинг атиги иккитасида қарийб 1,5 миллион сўмлик тўловлар ҳисоботлардан яшириб қўйилганлиги аниқланди. Давлат жамғармасига ўтказилмай қолаётган жами тўловлар эса 3 миллион сўмликдан ҳам зиёд экани маълум бўлди. Президентимиз таъбири билан айтганда, давлат ғазнасига қанчалик кам маблағ кирса, чиқадигани ҳам шунча камаяди. Демак, солиқ тарзида жамғармани тўлатадиган маблағ турмуш барқарорлиги йўлида яна халқимиз қўлига қайтади, мулки, бойлигига дўнади. Бизнинг камтарона хизматимиз эса халқ бойлигини унинг ўзига қайтараётганимиз, холос. Шунингдек, биз ҳам туманимиздаги ҳуқуқ-тартибот маҳкамалари билан биргаликда ҳаракат қилиб, савдо ва маиший хизматдаги бир қанча қинғирликларни очишга муваффақ бўлдик. Хусусан, туман аҳолисининг тенг ярмига хизмат қилувчи «Октябрь» матлубот жамиятида эл ризқини талон-торож қилиш ҳолларига чек қўйдик. Аҳолига меъёрлаб сотиладиган 36 тонна шакарнинг 6,8 тоннаси савдога чиқарилмай яшириб қолинганлиги, бунинг оқибатида эса ҳар киши бошига тақсимланган маҳсулот 180 грамм кам келганлиги маълум бўлди. Назоратчиларимизнинг фаол аралашуви туфайли туманимиздаги «Шарқ юлдузи», «Обод», «Ўзбекистон» жамоа хўжаликлари меҳнаткашларини ичимлик сув ва табиий газдан баҳраманд этиш ишлари сезиларли тезлашди.

Назоратнинг кенг меҳнаткашлар оммаси иштирок этадиган азалий кўриниши янгича талаб ва тамойиллар асосида қайта тикланганини — иқтисодий ислоҳот масалаларига оид жамоатчилик комиссиялари фаолият майдонига келганлиги биз учунгина эмас, барча жамоалар, оддий фуқаролар учун ҳам ишончли таянч бўлди. Ҳозир кўпгина камчилик ва нуқсонларни тугатиш, зарур ҳолларда эса олдини олиш бўйича қилинган ишларнинг барчаси бевосита ана шу комиссиялар фаолиятининг натижасидир.

Галдаги вазифаларимиз олға ва тобора дадил олға интилишдан, фаолиятимиз такомили йўлларини излаб топишдан, ўзини оқламаган айрим иш усуллари ва тартиб-қоидаларни қулайи ҳамда самаралироғига алмаштиришдан иборатдир.

Барчага аёнки, эл-юрт иқболини ўйлаб чиқарилган қарийб ҳамма қарор ва фармонларнинг ижроси бевосита оз сонли меҳнат жамоалари, хусусан 10—15 киши ишлаётган кичик ва хусусий корхоналар, ширкатлар зиммасида. Таъбир жоиз бўлса, ҳали тўла шаклланиб улгурмаган, рисоладаги ўзанга тушолмаган, тартиб-интизом эса тез-тез бузилаётган, фуқаролар норозилигининг нишони бўлиб қолган жабҳа ҳам шу. Айни мана шу нозик жабҳада давлат назорати жорий этилмаганлиги ташвиш туғдиради. Демак, оз сонли жамоаларда ҳам назорат гуруҳларини тузиш — ҳаёт тақозоси. Назоратнинг ўрта бўғини — шаҳар ва туман ташкилотларининг қадами дадил, қарор, таклиф, тавсиялари эса таъсирчан бўлмоғи лозим. Бунинг учун эса назорат инспекциялари чиқарган қарор ва хулосалар бор-йўғи тавсия сифатида қабул қилинмаслигини, балки авваллари бўлганидек мажбурийлик мақомига эга бўлишини истардик.

Хуллас калом, биз, назоратчиларнинг олий ниятимиз Ўзбекистон истиқлолига, халқимиз ва республикамиз раҳбарияти томонидан яратилаётган халқпарварлик, юртпарварлик тамойиллари рўёбига бел боғлаб хизмат қилишдан иборат.

Рустам РАҲИМОВ,
Ҳазорасп тумани давлат назоратчиси.

ТАСАВВУФ АҲЛИНИНГ СУЛТОНИ

БАҲОУДДИН НАҚШБАНД ЮБИЛЕЙИНИ НИШОНЛАШ ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИ УЧУН ЎЗЛИГИНИ АНГЛАШ, МИЛЛИЙ МАФКУРА ЯРАТИШ ЙЎЛИДА ЯНА БИР ҚУТЛУҒ ҚАДАМ БЎЛДИ

Халқимизнинг хотираси ажойиб номларга бой. ...Кўпгина алломаларимиз маънавияти кенг ва айни вақтда қисмати оғир бўлган сиймолардир. Улар ўзларини ҳақиқатга ташна ва ўзи ҳақиқат бўлган халққа бағишладилар. Буюк аждодларимизнинг улуғ номлари, халқ хотираси ва унинг тақдири муносиб давом этишга лойиқдир.

Ислом КАРИМОВ

«...Бухоро қуввати исломи дин аст».

Биз бу жумлани 74 йил давомида қандайдир истеҳзо билан, қолаверса, киноян пичинг билан айтар ва Бухорои шарифнинг ўзи шундоқ ҳам куйиб кул бўлган бағрига ниш уришга интилардик. Аниқроғи, комфирқа доҳийларининг «Дин — афюндир», «Дин — хурофотдир» деган «доно» нақлларини юрагимизга жо қилиб олиб, бутун дунё олдида уялмай-нетмай, ўзимизни шармандаю шармисор қилиб, бутун дунё ҳар соатда сажда қилишга шай қадам қоларимиздан, бутун олам номларини фахр билан тилга оладиган улуғ аждодларимиз, уларнинг сўнмас, доно таълимотларини оёқ ости қилишга интилардик. Ва кези келганда «бу саводсизлар»ча бўлган шундай муносабатимиз ила фахрланиб ҳам қўярдик. Аслида эса ўзимиз саводсизларча «коммунистик ахлоқ кодекси»ни ёд олавериб, ахлоқсизларга айланиб қолгандик. Аниқроғи, бизни шу куйга солишган: нафақат кўзларимиз, балки юракларимизниям сўқир қилиб қўйишганди...

«Мерседес» автобусларида Бухородан 12 чақирим наридаги Қасри Орифон қишлоғига йўл оларканмиз, бундан икки йил илгари Президентимизнинг жасорати туфайли қалб кўзларимиз ярқ этиб очилганию ва ниҳоят, заминимизда боқий моддий бойликлардан ташқари, биздан узоқлаштириб юборилган бебаҳо маънавий хазинамиз ҳам борлигини англай бошлаганимиздан Тангрига минг бора шукрлар қилардик...

Саудияликлар биз билан суҳбатда шундай деганлари яна бир бор ёдимизга тушди: «Гарчанд ислом динининг ватани бизнинг мамлакатимиз эса-да, унинг тараққиётини сизнинг бобокалонларингизсиз ҳатто тасаввур этиб ҳам бўлмайди». Ва сўнг улар ана шу бобокалонларимизнинг исми-шарифларини бир-бир санаб ўтишарди: Исмоил Бухорий, Термизий, Ғиждувоний... Сўнгра эса уларнинг фаолияти, нафақат дин, балки умумбашарий маънавий тараққиётига қўшган ҳиссалари, рисолалари хусусида қувониб-жўшиб сўзлашарди.

Нақшбанд ана шундай улуғ зотлардан. Тошкентдан, республикамизнинг вилоятларидан, Туркия, Покистон, Ҳиндистон, Миср, Саудия, Афғонистон, Эрон, АҚШдан... келган олимлар, журналистлар, ёзувчилар, дин пешволари, вазирлар, ҳокимлардан иборат меҳмонлар то қишлоққа етгунча Нақшбандни яна бир бор ёдга олишди.

Нақшбанд. Бизни бутун оламга танитган улуғ олим, асрлар оша мусулмон оламида инсонларга «Шайх Баҳоуддин», «Жомаи Бузург», «Шоҳ Нақшбанд» ва бошқа мўътабар номлар ила машҳур бўлиб, ул зот асос солган сўфийликнинг Нақшбандия тариқати ҳануз ўнлаб мамлакатларда миллионлаб мухлисларига эгадир.

Нақшбандни оламга берган бу гўшанинг номи олдин Қасри Ҳиндувон деб аталарди. Алишер Навоийнинг таъкидлашича, «Хожа Муҳамамд Бобои Самосий Қасри Ҳиндувондан ўтарда дер эмишларки, бу туфроғдин бир эр (ўғил бола) иси келадур. Қасри Ҳиндувон Қасри Орифон бўлғай».

Ва чиндан ҳам Саййид Жалолиддин ҳамда Биби Орифа оиласида туғилган фарзанд шарофати билан ушбу қишлоқ Қасри Орифон деб шуҳрат қозонди. Баҳоуддин гўдаклигиданоқ атрофдагиларни ўз мўъжизалари ила лол қолдирарди. У истаса, кетиб бораётган одамни бир қарашда тўхтатиб қўяр, ҳатто булутларнинг йўлини ҳам ўзгартиришга қодир эди. Бўлажак аллома етти ёшиданоқ Қуръони Каримни тўлиқ ёд олди. Дастлаб шайх Самосий, сўнг Саййид Кулолга шогирд тушди. У Афлотун ва Арасту, Исмоил Бухорий, Ҳаким ат-Термизий каби файласуф бузрук машойихларнинг, Аҳмад Яссавий, Раметоний асарларини тинмай ўқиди, ўзи ҳам китоблар битди. Ривоятларга кўра, Саййид Кулол ушбу иқтидорли шогирдини ўз рўпарасидаги жойнамозга ўтқазиб, Қуръони Карим сураларини бирма-бир такрорлатиб, маъноларини шарҳлаб, тушунтириб берарди.

Ўша вақтларда Мовароуннаҳрда, шу жумладан Бухорода ҳам минг-минглаб дарвешлар мавжуд бўлиб, уларнинг асосий иши сафар, саёҳат саналиб, дарвешлар ҳеч қачон ишламас, ҳеч кимга ва ҳеч нарсага муҳтожлик сезмай, гадоликда яшашни фахрли деб билардилар. Баҳоуддин Нақшбанд уларнинг ҳаёт тарзини том маънода ислоҳ қилди: одамларнинг қўли ишда, дили Худода бўлиши керак дея («Дил ба ёру, даст ба кор), уларни меҳнатга чорлади, масалан, ҳунармандчилик билан шуғулланишга. Бу борада дастлаб ўзи ўрнак кўрсатди: тўқувчилик билан шуғулланди.

Баҳоуддин таълимотига амал қилувчилар сони кундан-кунга, йилдан-йилга ортарди: бутун бошли дарвешларнинг жамоалари, минглаб қаландарлар тинч, осойишта ҳаётга қайтдилар. Улар Ҳақ-Таъоло йўлида маърифат ҳосил қилиш билан бирга, ўзларини ўз меҳнатлари билан боқа оладиган даражага етдилар...

Баҳоуддин кечалари ғайб оламига кириб, Бухорои шариф атрофидаги азиз-авлиёларнинг мозорларини айланарди. Шундай кечаларнинг бирида унинг кўзига фоний дунёни тарк этган пирлардан бири Абдулхолиқ Ғиждувоний шогирдлари даврасида намоён бўлади ва у Баҳоуддинга ҳаққа етишиш йўлларида яширин зикр мероси сирларини ўргатади.

Орадан бир қанча вақт ўтгач, Хожа Баҳоуддин шогирдлари Муҳамамд Порсою Алоуддин Аттор ҳамроҳлигида ҳаж сафарига отланади. Сафар давомида улар кўплаб шаҳарларда бўлишди, машҳур олимлар билан, дин пешволари билан учрашишди. Баҳоуддин шуни тушундики: айрим тариқатлар, турли мазҳаб вакиллари динни чалкаштириб юборишган экан. Ва у исломни асл ҳолига келтириш керак, деган фикрга келди ҳамда ўртага ана шундай шиорни ташлади. Шарқдаги кўплаб мамлакатларнинг минглаб софдил мусулмонлари бу чақириққа қизғин жавоб бердилар. Шу тариқа Бухорода бош мақсади исломни мусаффолаштириш ҳисобланган нақшбандийлик сулуки — ижодий мактаби вужудга келди ва Баҳоуддин ҳузурига турли ўлкалардан минглаб шогирдлар оқиб кела бошлади...

Маноқибларда ёзилишича, Хожа Баҳоуддин умри охирлаганини сезгач, Бухоронинг карвонсаройларидан бирига бориб, ҳолсизланиб ётади. Атрофида бисёр шогирдлари парвона эдилар. Жони узилаётган лаҳзада жойнамоз устида фотиҳага қўл очиб, узоқ ўтириб қолади ва руҳи шу алфозда ўзга оламга равона бўлади. «Алар (ҳижрий) етти юз тўқсон бирда, роббиу-л-аввал ойининг учида, душанба кечаси (73 ёшда) оламдан ўтибтурлар» (Алишер Навоий, «Насойиму-л-муҳаббат»).

Хожа Баҳоуддин Қасри Орифонга дафн этилган. Ҳар бир даврда Бухорода ҳукмронлик қилишган мусулмон подшоҳлар Баҳоуддин мозорини обод қилишни ўз бурчи деб ҳисоблашган. Бухоронинг охирги амири Саид Олимхон Нақшбанд мақбараси атрофида қатор бинолар қурдирганди. Аммо шўролар даврида бу меъморий хазина ташландиқ аҳволга тушиб қолди. Боз устига у ерга келганларни таъқиб остига олишарди. Хуллас, Алишер, Темур, Бобур каби Нақшбандни ҳам тарихимиз саҳифаси у ерда турсин, юракларимиздан ўчириб юборишга уринишди.

Аммо... Ҳеч қандай куч халқнинг тарихини йўқота олмас экан. 1991 йилнинг декабрида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов илк бор Қасри Орифонга келиб, Нақшбанд ҳазратларининг хоки-пойини зиёрат қилганидан сўнг, юртбошимизнинг 1992 йилнинг 2 октябридаги ташрифидан кейин бу улуғ бобомиз халқимизга яна қайтарилди! Ийўқса, ул Ҳазратнинг юбилейини ўтказиш қайда эди... Каримов нафақат юбилейга тайёргарлик, меъморий обидада олиб борилаётган таъмирлаш ишлари билан қизиқиб турди, балки қатор сафдошлари, барча вилоятларнинг ҳокимлари билан биргаликда Қасри Орифонга ташриф буюрди! Президент ва меҳмонлар Нақшбанд қабрини зиёрат қилишгач, бу ерда қилинган ишлар билан бафуржа танишди, сўнг аллома ҳаёти ва умуман Нақшбандия тариқати хусусида ҳикоя қилувчи музейининг лентасини кесиб, бу ерга биринчи бўлиб қадам ранжида қилди.

Хуллас, 16—18 сентябрь кунлари қадим Бухоро байрам оғушида бўлди. Бутун умри давомида ер юзидаги барча одамларни бир-бирлари билан яқинлаштириш, яъни эзгуликка ундаган Нақшбанд ҳазратнинг руҳи орадан қарийб етти аср ўтгач, яна жаҳондаги кўплаб мамлакатларнинг мусулмонларини яна бир карра дийдор кўриштирди.

Ўша куни бутун Бухоро байрамона либосга бурканди. Бу қадимий шаҳарга турли давлатларнинг Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган элчилари, республикамиз Фанлар академиясининг президенти Маҳмуд Салоҳиддинов бошчилигидаги таниқли олимлар, Шукрулло, Одил Ёқубов, Пиримқул Қодиров, Жамол Камол, Неъмат Аминов каби адиблар, Нуриддин Муҳиддинов, Бектош Раҳимов сингари таниқли фахрийлар, шунингдек вазирлар, республика газеталарининг бош муҳаррирлари, турли жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, хорижий меҳмонлар, дин пешволари ташриф буюришди.

Қасри Орифонга тўпланган юзлаб бухороликлар меҳмонларни тузу нон билан қарши олишди. Меҳмонлар, аввало, Нақшбанд оналари қабрини, сўнг Ҳазратнинг мақбарасини зиёрат қилишди. Бу ердаги жомеъ масжидида аллома ҳақида гурунг бўлди, сўнг Қуръон қироати танлови ғолибларининг чиқиши тингланди. Жомеъ ва хонақо масжидларида жума намози ўқилди. Бухоролик ҳунармандлар тайёрлашган асарлар кўргазмаси намойиши йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Биз Қасри Орифонда қатор меҳмонлар билан қисқа мулоқотлар ўтказдик.

Рўзи НАЗАР (АҚШда яшовчи ватандошимиз):

— Баҳоуддин Нақшбанд ҳазратлари қабрини зиёрат қилиш насиб этган экан, Оллоҳга минг бор шукур. Ул зотнинг таваллуд тантаналари ана шундай кенг халқаро миқёсда нишонланаётгани эса бир қувончимга ўн қувонч қўшди. Энди Нақшбандия таълимотини халқимизга, айниқса, ёшларга чуқур ўргатмоқ керак.

Мен Америкага, табиийки, кўтаринки руҳда қайтаман ва у ердаги юртдошларимга ўз таассуротимни сўзлаб бераман.

Ҳошимий ГУЛПОЙГОНИЙ, Эрон Ислом Жумҳуриятининг Ўзбекистондаги муваққат ишлар вакили:

— Коммунистлар етмиш йил мобайнида халқингиз руҳини синдира олмаганига яна бир бор гувоҳ бўлиб турибмиз. Юбилейнинг ана шундай миқёсда ўтказилаётганлиги Ўзбекистон маънавиятини бутун мусулмон олами мамлакатлари орасида тағин бир карра кўз-кўз қилди.

Ҳалима ХУДОЙБЕРДИЕВА, Ўзбекистон халқ шоираси:

— «Дил ба ёру, даст ба кор», яъни дилинг Оллоҳдаю қўлинг ишда бўлсин, деганлар Нақшбанд бобомиз. Ушбу таълимот бизга ҳақиқий инсон қандай бўлиши кераклигини ўргатади. Бева-бечораларга, хор-зорларга қайишиш кераклигини ўргатади. Эҳтимол, шу боис ҳам Нақшбанд бобомиз шуҳрати бутун дунёга кетгандир... Оллоҳ ул зотнинг қабрларини нурга тўлдирсин, халқимизга эса байрам қутлуғ бўлсин!

Музаффархон ота ТАЗАЕВ, Баҳоуддин Нақшбанднинг авлодларидан. Ёши 88 да. Туғилиб ўсган жойи — Қасри Орифон қишлоғи. Ҳозирда Хатирчи туманида яшайди. (Отанинг асл фамилияси Муртазоев экан. Маълумки, большевойлар йигирманчи йиллардан сўнг ватанпарвар ёшлар билан бир қаторда руҳонийларни ҳам қувғин остига олишганди. Эшону муллаларнинг қариндошлари таъқиб этилган, шу боис Музаффар бобо фамилиясини ўзгартиришга мажбур бўлганди):

— Ўша машъум инқилобдан кейин бобомиз зиёратгоҳининг ҳам эшикларини ёпиб ташлашганди. Неча марта киришга уриниб, ҳар сафар дарвоза олдидан йиғлаб-йиғлаб қайтардим. Каримовга минг раҳмат, умрига умр қўшилсин! Юртбошимизнинг жасорати туфайли армонларим ушала бошлади. Йўқса шундай кунларни кўрардикми-йўқми...

Менинг яна бир орзуйим шу ерда жойлашган Қушбеги масжидидаги раҳматли отамнинг ҳужрасида лоақал бир кун тунаш.

Илоё, бобокалонимнинг руҳи энди бизга доимо ҳамроҳ, оғир дамларда мададкор бўлсин!

Дарья ФЕЙН, АҚШнинг Ўзбекистондаги элчихонасининг иккинчи котиби:

— Таассуротларимни сўз билан ифодалай олмайман. Ўзбек халқи шунча қийинчиликларга қарамай, ўз урф-одати, анъаналарини унутмаганига тасаннолар айтаман. Мен шу садоқатли, иродали халқнинг келажаги порлоқ бўлишига ишонаман.

Рустам ШЕРОВ (Қизилтепа туманига қарашли Навоий номли жамоа хўжалигидан). Ёши 72 да:

— Биз бугунги қутлуғ кунга 82 ёшли акам билан бирга келдик. Ҳазратимизни зиёрат қилгач, кучимизга куч қўшилди. Халқимизни шундай қутлуғ кунларга олиб келгани учун Президентимизга катта раҳмат!

Хуллас, ўша куни Қасри Орифонга одамлар дарёдай оқиб келишди. Ҳаммасининг кўзида нур, юзида нур, қалблари қувончга тўла эди.

Кечқурун Бухоро шаҳридаги Ибн Сино номли маданият саройида Нақшбанд ҳаётию фаолиятига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Унда Бухоро вилояти ҳокими Дамир Ёдгоров, Ўзбекистон Бош вазирининг ўринбосари, Нақшбанд юбилейини нишонлаш республика ташкилий комиссиясининг раиси Муҳаммаджон Қорабоев, муфтий Мухторжон Абдуллоҳ ал-Бухорий, Ҳиндистоннинг Ўзбекистондаги элчиси Далип Меҳта, Ўзбекистон халқ шоири Жамол Камол, шоир Садриддин Салим Бухорий ва бошқалар сўзга чиқишди. Йиғилиш аҳли Ўзбекистон Республикаси Президентига дил мактуби йўллашди.

18 сентябрда эрталаб вилоят ҳокимлигининг катта йиғингоҳида алломанинг ижодига бағишланган илмий-назарий конференциясининг ялпи мажлиси бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон Фанлар академиясининг президенти М. Салоҳиддинов олиб борди. Мажлисда ЎзФА Шарқшунослик институтининг директори М. Хайруллаев, Мовароуннаҳр мусулмонлари идораси нашриётининг бош муҳаррири Абдулазиз Мансур, Бухоро давлат университети профессори М. Болтаев, Бухоро вилояти имом хатиби Ғафуржон Раззоқ ўғли ва бошқалар сўзга чиқишди.

Конференция сўнггида Нақшбанд ҳаёти ва таълимотига бағишланган ҳужжатли фильм намойиш этилди.

Сўнг анжуман қатнашчилари Ғиждувон туманига ташриф буюришиб, Баҳоуддин Нақшбанднинг маънавий устози Абдулхолиқ Ғиждувоний мақбарасини зиёрат қилишди.

— Нақшбанд юбилейи арафасида бу ерда катта таъмирлаш ишлари олиб борилди. Бу юмушлар келгусида ҳам давом эттирилади, — дейди туман ҳокими Зариф Шарипов. — Мақбара ёнида Мирзо Улуғбек томонидан қурилган мадраса қайта тикланади. Биз яна икки юбилей — 1994 йилда Улуғбекнинг 600 йиллиги, 2003 йилда эса Ғиждувонийнинг 900 йиллигини муносиб кутиб олиш ниятидамиз.

Биз бу ерда покистонлик машҳур олим, қатор мамлакатлар дорилфунунларининг фахрий профессори, Исломободдаги Қайди Азим университети қошидаги Ўрта Осиё илмий-тадқиқот институтининг директори **Аҳмад Ҳасан ДОНИЙ** билан ҳам мулоқот ўтказдик:

— Сизнинг алломаларингиз ислом динининг ривожига улкан ҳисса қўшганини бутун дунё тан олади. Мен эса шуни таъкидламоқчиманки, Бобур, Акбар каби ватандошларингизнинг Покистоннинг равнақи учун қилган ишларини халқимиз ҳеч қачон унутмайди. Мана эндиликда эса ҳазрат Нақшбанд руҳи халқларимизни янада яқинлаштираверади. Мени ҳам юбилей тантаналарига таклиф этишганлари учун Ўзбекистон ҳукуматидан чексиз миннатдорман.

Шуниям алоҳида таъкидламоқчиманки, бухороликлар ушбу байрамга жуда пухта ҳозирлик кўришибди. Улар бағри кенг мезбон эканликларини яна бир карра исботлашди...

Ҳақиқатан ҳам юбилей нафақат ташкилий комиссия раҳбарию унинг аъзолари, балки мезбонлар, айниқса, вилоят ҳокими Д. Ёдгоров, унинг ўринбосарлари, жумладан А. Халилов, вилоятдаги барча ташкилот ҳамда идоралар жамоалари, санъаткорлар, умумий овқатланиш муассасалари, «Бухоро» меҳмонхонаси жамоаси зиммасига катта масъулият юклади ва улар ана шу вазифани кўнгилдагидек уддалаш учун қўлларидан келган ҳамма юмушни бажаришга уринишди.

Биз бу хусусда вилоят ҳокими Д. ЁДГОРОВ билан суҳбатлашдик.

— Аввало, — таъкидлади Дамир Солиҳович, — ҳурматли Президентимизга ташаккур! Чунки ушбу хайрли тадбир, энг аввало, Ислом Абдуғаниевичнинг ташаббуси билан ана шундай кенг миқёсда ўтди. Юртбошимиз Нақшбанд юбилейини ўтказиш ҳақидаги фикримизни қўллаб-қувватлаш билан чекланмай, зудлик билан ҳукумат комиссияси туздирди, Қасри Орифондаги комплексни таъмирлаш кераклигини таъкидлаб, бу ишда ҳам маънавий, ҳам моддий томондан кўмаклашди.

Қисқа давр ичида меъморий мажмуада 1 миллиард 300 миллион сўмлик ҳажмда бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Бу ерда нафақат бухоролик, балки Наманган, Хоразм, Тошкент, Самарқанд ва бошқа вилоятлардан келган қўли гул усталар вақт билан ҳисоблашмай меҳнат қилишди. Улар бор маҳоратларини ишга солишди.

Биласизми, ҳатто ақл бовар қилмайдиган ишлар ҳам бажарилди. Масалан, хонақоҳнинг гумбази шундай ташландиқ бир аҳволда бўлиб, уни таъмирлашнинг деярли иложи йўқ эди. Аммо маҳаллий усталаримизнинг фидойилиги, топқирлиги туфайли бу юмуш аъло қилиб уддаланди!

Табиийки, ҳали таъмирлаш ишлари давом этади, Муфтий ҳазратлари бу ерда чоғроқ бир мадраса очилишини мўлжаллаяпти. Ҳозирча юз нафар киши ўқиш учун ариза берган. Лекин дастлаб йигирма беш нафарини қабул қиламиз. Шуни таъкидламоқчиманки, бўлажак талабаларимизнинг ҳар бири, албатта, бирон-бир касбнинг эгаси бўлмоғи шарт.

Ҳозир дунёда бир миллиард икки юз миллиондан зиёд мусулмон яшайди. Агар бордию ҳар йили Макка бир миллиондан зиёд одамни қабул қилсин, дейлик. Ўшанда жами мусулмонларнинг Ҳаж ёки умра қилишлари учун юзлаб йиллар кетади. Шу боис биз Бухорони, насиб этса, иккинчи Маккага айлантирмоқчимиз. Бунга 1995 йилда 2500 йиллиги нишонланадиган бу шаҳарнинг тўлиқ маънавий ҳақи бор (Исломда етти нафар пир бўлса, шундан олтови — бухоролик. Яна бир пир — Аҳмад Яссавий эса бизнинг шаҳримизда таълим олган). Албатта, бу иш осон эмас. Уни амалга ошириш учун жуда кўп меҳнат қилиш зарур. Нақшбанд юбилейи шу катта юмушнинг дебочаси бўлди.

Ўзларинг гувоҳ бўлдиларинг, кечаги анжуманда биз Президентимизга дил мактуби йўллаб, у кишидан қуйидагиларни илтимос қилдик: Бухорода халқаро Нақшбанд жамияти ва жамғармасини тузиш; ҳар йили сентябрнинг ўрталарида Нақшбандни зиёрат Куни (бу ҳам халқаро!) деб эълон қилиш. Ишончим комилки, юртбошимиз бу таклифимизни қўллаб-қувватлайди...

Биз эса ўз навбатида шуни баралла таъкидламоқчимизки, улуғ бобокалонимиз Баҳоуддин Муҳаммад ибн Бурҳониддин Муҳаммад ал-Бухорий таваллудининг 675 йиллиги юксак даражада ўтди!

Ҳа, мустақил Ўзбекистон халқи ўзлигини англаш, миллий мафкура яратиш йўлида яна бир катта қадам ташлади.

Анвар ЖЎРАБОЕВ,
Маннон ОТАБОЕВ,
Вали БОБОМУРОДОВ,
«Халқ сўзи»нинг махсус мухбирлари.

Бухоро — Қасри Орифон — Ғиждувон.

• *Тиббиётимиз фидойилари*

СИЗ ЁЗГАН КЎНГИЛЛАР

Маликахоннинг исми жисмига монанд: сарвқомат, кўриб турганингиздек ним табассуми чеҳрасига жуда ярашган... У билан кўришганингда, қалбинг офтоб чиққандай ёришиб кетади. Суратга тушиш учун у атайин жилмайиб турган, деб ўйласангиз адашасиз. Очиқ чеҳраликни унга табиат инъом этган. Нимаики қалбда табиий бўлса, у юзга қалқиб чиқади. Маликахон мана шундай дилкашлиги, дардкашлиги, самимияти билан қанча диллар чигалини ёзди, қанча-қанча дарду армонларни лоҳас кўнгиллардан қувиб солди. Мен у билан, у даволаётган беморлар, ҳамкаслари билан суҳбатлашганим сайин, бунга шунчалик ишонч ҳосил қилдим. Ҳа, беморни даволашда шифокорнинг бир жилмайиши, ширин сўзи тасКин бўлиши, беморнинг дўсту биродарига айланиши нақадар катта куч, ҳар қандай дори-дармондан ҳам кучлироқ эканига ишондим.

Тўғри, ҳаёт кишига ҳамиша хуш кайфият бахш этавермайди. Баъзида табассумли кўзларга ёш қалқийди, чароғон чеҳрангга булут соя ташлайди, ғуборсиз қалбингда момақалдироқ гулдирайди... Маликахоннинг ана шундай вазиятлардан ҳам устун келганини кўрганман...

Мен қаҳрамонимнинг ўзига хос яна бир фазилатини илғагандек бўлдим. У касалликни даволашдан олдин бемор қалбини эшитади. Агар у безовта, шикаста ураётган бўлса, даволашни шу жойдан бошлайди. Биладики, бусиз ҳеч қандай муолажа кор қилмайди. У ҳар бир хаста киши билан учрашганда шу муаммо хусусида бош қотиради... Баъзида бунга эҳтиёж сезилмайди. Баъзида эса дилхасталикдан кўп дардлар илдиз отади... Бунга кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Мен Маликахон Аҳмедова иш фаолиятида учраган бундай воқеалардан биттасинигина танлаб олдим, холос. Баъзи мулоҳазаларга бориб, собиқ беморнинг исми-шарифини келтирмадим...

Очиғини айтганда, Маликахоннинг бундай вазиятга биринчи марта дуч келиши эди. Беморига қилинаётган муолажалари гўё сувга оқиб кетаётгандек... Бемор бояги-бояги юраги ҳапқирар, қон босими эса ўйнаб турарди.

Пинҳона кузатиб сездики, у ёлғизликни ёқтирар, чеҳраси тунд, ҳамма нарсага бефарқ қарарди. Навбатчи бўлган куни мулойимлик билан уни суҳбатга чорлади. Шунда беморнинг қалб яраси очилиб кетди. Бўйи етиб қолган қизалоғи фожиали ҳалок бўлганини айтиб фарёд чекди. Маликахон билдики, бемор аёл мутлақо тарки дунё қилган, унга яшашнинг қизиғи қолмаганди... Мана касаллик «сири» қаёқда экан.

...Беморни чалғитиш керак. Уни қандайдир иш билан банд қилиб қўймоқ керакки, токи у бу фожиа ҳақида ўйлашга вақти қолмасин... Лекин қандай қилиб?! Шифокор беморнинг оила аъзолари билан суҳбатлашди. Уларни ҳам бу борада ёрдамга чорлади. Энг муҳими, у бемор хаёлини буткул банд қиладиган ўша машғулотни топганди.

Бу — беморнинг қизи вафотидан кейин ўз ҳолига ташлаб қўйилган докторлик диссертацияси эди. Маликахон бемори билан ҳар учрашганда ана шу диссертация темасидан гап борар, бу мавзу уни ҳам қизиқтирганданми, соатлаб баҳслашишга тайёр эди. Бемор эса аввалига бунга эътибор ҳам бермади. Қўлёзмалари қаерлардадир чанг босиб ётганини айтди. Маликахон эса бемор уйига чиқиб кетгандан кейин ҳам уни тинч қўймади. Телефон қилар, диссертацияни ниҳоясига етказмоғини маслаҳат берарди. Бунга уйдагиларини ҳам даъват этарди. Билардики, бемор бирор жиддий иш билан чалғимаса, хасталик яна хуруж қилади...

Бир куни у диссертация ҳимоясига таклифнома олди. Не кўз билан кўрсинки, бу ўша собиқ беморидан эди.

Бу ҳикояни эшитар эканман, Маликахон Аҳмедованинг шифокорлигига уйғун бўлган инсоний жиҳатлари ҳақида ўйлайман. Бу икки хислат бир-бирини тўлдириши, бир-бирини бойитишидан баҳра олаётган одамлар кўз олдимга келади.

— Ҳаётингизда кимларнинг фаолиятидан қаттиқ таъсирлангансиз? — дея сўрайман ундан.

— Яхши ва ёмон шифокорлардан. Буни ўз бошимдан кечирганман. Билимсиз шифокор туфайли нариги дунёга кетиб қолишимга оз қолган. Буни қарангки, инсон ёмонликдан ҳам яхшиликни ўрганар экан. Шу туфайли ўз устимда бир умр ишлашга, билимларимни бойитиб боришга аҳд қилганман. Яхшилик эса ўз номи билан яхшилик. Яхши шифокор туфайли мен ҳаётга қайтганман...

Малика Аҳмедова ўз халоскори — «Главташкентстрой» клиникаси профессори Мақсуд Маҳмудов ҳақида ҳикоя қилар экан, ички бир ҳаяжони, профессорга бўлган катта ҳурмат эҳтироми сезилиб турарди. У «киройи шифокор бўлсанг — шундай бўлсанг!» деган иборани бир эмас, бир неча бор такрорлади.

Унинг устозлари кўп. Зулфия Умидова, Карим Йўлдошев, Восит Воҳидов, Абдулла Шоносиров, Нина Семенова, Валентина Кузнецова... Уларнинг ҳар бири Малика учун виждон, эътиқод, садоқат рамзи...

Маликахонга қолса, беморлари дори-дармонларга зориқишмаса... Бироқ зориқиш бор. Ўзбекистон — шифобахш, доривор ўтлар макони. Қанийди, вилоятларимиздаги баъзи жамоа, хўжаликларидан маълум бир қисмида шифобахш гиёҳлар етказилиб борилса. Ана шунда аҳоли яшайдиган жойларнинг ҳар қадамида «Фитобар»лар очишнинг имкони туғиларди. Шифокорнинг фикрича, доривор ўсимликлар учун алоҳида луғат китоби чиқариш вақти келди.

Дўхтир Аҳмедовани ҳаммасидан ҳам кўпроқ ташвишлантирадиган муаммо — кейинги пайтларда қон-томир ва юрак хасталикларининг кўпайиб бораётганидир. Мол-дунё орттириш, унга ҳирс қўйиш касалига мубтало бўлганлар жисму жонидан ҳаловат, ҳотиржамлик қочган. Инсон, аввало, ўзини ўзи севмоғи, қадрламоғи керак. Йўқса, уни ҳеч ким севмайди ҳам, ардоқламайди ҳам.

...Иш вақти тугаб, Маликахон уйига ошиқди. Уни фарзандлари Нодирбек, Дилноза ва Сардорлар интиқ бўлиб кутаяпти. Уни кекса қайнонаси, умр йўлдоши кутишяпти... У барча аёллар каби ишдан бозорга, ундан ўчоқ бошига югуради. Фарзандлари ўқиётган мактабга ўтади. Хуллас, уйдаги ҳаёти оддий ўзбек аёлиникидан заррача фарқ қилмайди.

Эртасига яна барвақт ишига отланади. Маликахон шифохонага очиқ чеҳра билан кириб келади. Навбатчи шифокор, ҳамширалардан беморлари ҳол-аҳволини суриштиради. Кейин оппоқ халатини кийиб, ўзи уларнинг олдига ошиқади.

Маликахон шу зайлда беморлари ётган палаталарни бир-бир айланиб чиқар экан, бояги бемори ётган хона олдида беихтиёр тўхтаб, ичкарига разм солди. Бемори ойнага қараб сочини тарарди...

Ойнага боқиш кўнглига сингибдими, демак, буёғи — ёруғлик, буёғи — яхшилик, деган ёрқин фикр кечди унинг дилидан.

Дилбар МАҲМУДОВА,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.

ЎҚИЙДИГАН ДАВР КЕЛДИ

Менинг энг катта орзуим — ўзим севган соҳа бўйича дорилфунунга кириб ўқиш эди. Ушбу мақсадимга эришиш учун қишлоқда бир йил қаттиқ тайёрландим. Киши ўз мақсадига етишиш учун чин дилдан интилса, ҳар нарсага эришиш мумкин экан. Шу бир йил ичида, назаримда, дорилфунунга кира олиш учун етарли даражада билимга эга бўлдим. Энг муҳими, ўзимга ишонч ҳосил қилдим.

Айниқса, Вазирлар Маҳкамасининг барча олий ўқув юртларига талабаларни тест синовлари орқали танлаб олиш ҳақидаги қарори менинг умидларимни янада жонлантирди. Ҳаммамиз яхши биламиз, илгарилари талабалар қабул қилишда ҳам ғирромликлар мавжуд эди. Пулдорларнинг фарзандлари ўқишга кириб, камбағалнинг боласи эса институт, дорилфунунлар остонасидан ноумид қайтишарди. Янги усулнинг эса бу каби адолатсизликларга бутунлай барҳам бериши бот-бот таъкидланди.

Дорилфунунга қабул бошлангач, мен ҳам катта умидлар билан азим шаҳарга отландим. Шунда отам, «қўй, ўғлим, барибир кира олмайсан. Мен оддий одам бўлсам, сени киритиш учун берадиган пулим йўқ», дедилар. Мен эса ўз билимим билан албатта дорилфунунга кираман, дея ваъда бердим. Аммо барибир отам ишонқирамай, кузатиб қолган эди.

Тошкент давлат дорилфунуни фалсафа факультетига яхши ниятлар билан ҳужжатларимни топширдим... Тест синовларини топшира туриб, ҳақиқатан ҳам унинг бурунги қабул имтиҳонларидан жуда катта афзалликларга эга эканлигига амин бўлдим. Берилган саволлар баъзиларга бир қарашда қийиндек туюлиши мумкин. Бироқ чуқур ва кенг қамровли билимга эга бўлган абитуриент уларга қийналмасдан, тўғри жавоб бера олади. Энг муҳими, ҳеч ким халақит бермайди ва киши ўзини бутунлай эркин ҳис қилади. Бундан ташқари, ёзнинг жазирамасида абитуриентлар имтиҳон топшириш учун ҳафта-ўн кунлаб, баъзилари ота-оналарини ҳам сарсон қилиб юрмайди. Ҳаммаси бир кунда бўлиб ўтади.

Хуллас, тест синови натижалари ҳам эълон қилинди. Кўпчилик омади чопганлар қатори мен ҳам анча юқори балл тўплаб, дорилфунун талабаси бўлдим. Бу соҳада ҳам адолат қарор топганлигига ишончим янада ортди. Биласизми, олий илм даргоҳига ўқишга кириш шарафига мушарраф бўлган ёшлардан мен таниганларимнинг ҳаммаси жуда билимдон, зукко эди. Синов арафасидаги ўзаро савол-жавобларау баҳс-мунозараларда бунга ишонч ҳосил қилгандим. Мана шу мисолнинг ўзиёқ тестнинг қай даражада адолатли эканлигига далил бўла олади.

Айтишларича, Америкада тест усули юз йилдан зиёдроқ вақтдан бери қўлланилиб келинар экан. Уларнинг юқори даражада ривожланишларига мана шу омил ҳам катта ёрдам берганлиги шубҳасиз. Ишончим комилки, мустақил Ўзбекистонимиз ҳам келажакда ана шундай етук давлатлар билан тенглашгай. Юртимизда кетаётган оламшумул ўзгаришларни кўриб, бемалол шу хулосага келиш мумкин. Мен бугун фурсатдан фойдаланиб, республикамиздаги барча талабаларни янги ўқув йили билан қутлайман. Тилагим, уларнинг барчаси [illegible]ур Ватанимизнинг етук фарзандлари бўлиб етишишсин!

Бахтиёр АҲМЕДОВ,
Чироқчи тумани.

МЕҲР КУНДА КЕРАК

НУРОТА туманидаги Ғозғон қўрғонида «Хотира» хайрия жамғармаси тузилди. Унинг бош вазифаси кам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоя қилиш, қариялар ҳамда боқувчисини йўқотган кишиларга моддий ёрдам беришдан иборат бўлади.

Жамғарма аҳоли томонидан қўллаб-қувватланмоқда. Қўрғонда истиқомат қилувчи Бойназар Тоғаев, Узоқ Ҳожи Бомуллаев, Зойир Худойқулов, Саййид Ниёзовларнинг ҳар бири 100 минг, Аҳрор Ашуров 340 минг сўм, Ғаффор Обидов 10 бош қўй, Норбой Эргашев 5 бош қўй, Ҳожи Бозоров 6 бош қўй, Шукур Раҳимов 10 бош қўй, Сафар Абдуллаев 50 минг сўмни хайрия жамғармасига ўтказдилар. Туман жамғарма банкида «Хотира» хайрия жамғармасининг ҳисоб-рақами очилган. Ғозғонликлар «Меҳр кунда керак» деган мақолнинг туб моҳиятини ана шундай англаб етдилар.

М. МАРДИЕВ.

• *СПОРТ* •

ПРЕЗИДЕНТ СОВРИНИ — ПРЕЗИДЕНТГА

ҚОЗОҒИСТОНДА республика Президенти Нурсултон Назарбоев кубоги учун иккинчи халқаро теннис турнири якунланди. Унда ҳамюртларимиз билан бирга Россия, Белорусь, Украина, Тожикистон, Қирғизистондан борган 60 дан зиёд спортчи ғолиблик учун кураш олиб боришди. Мукофотлар мажмуи қоғоз пакетларга солинган валюталар, видеомагнитофонлар ва шунга ўхшаш ноёб нарсалардан иборат бўлди.

Анъанага кўра, мусобақани Н. Назарбоев бошлаб берди. Президент қисқа муддатли теннис ўйинида МАСК бошлиғи П. Новиковдан устун келди. Демакки, у биринчи соврин эгаси бўлди.

Эркаклар ўртасидаги биринчиликда тошкентлик Олег Огородов ғолиб чиқди. Қизлар баҳсида алматилик Татьяна Бабинага тенг келадигани топилмади. Ҳамюрт қизларимиз жуфтлик баҳсларида (Федорова ва Артемьева) муваффақият қозонишди.

МУСТАҚИЛЛИК КУБОГИ ЧИРЧИҚЛИКЛАРДА

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ «Старт» ўйингоҳида қўл тўпи бўйича Мустақиллик кубоги учун халқаро турнир ўтказилди. Унда республикамиз жамоалари билан бирга Ашгабат, Бишкек ва Кустанай қўл тўпи усталари ўзаро куч синашишди. Мусобақада Чирчиқнинг «Қурувчи» жамоаси муваффақиятли қатнашди. Улар ўтказилган беш учрашувнинг тўрттасида ғалаба қозонишди. Туркманистон пойтахти спортчилари билан бўлган ҳал қилувчи баҳсда эса дуранг натижа қайд қилинди. ашгабатликлар ҳам қолган тўрт учрашувда ғалаба қозониб, мусобақа якунига «Қурувчи» каби 9 очко билан келишди. Бироқ тўплар нисбатига кўра, чирчиқликлар Мустақиллик кубоги соҳиби бўлишди.

Р. ЖУМАЕВ.

HUBERT HUMPHREY
FELLOWSHIP PROGRAM
FOR 1994-1995 ACADEMIC YEAR

THE EMBASSY OF THE UNITED STATES OF AMERICA (USIS TASHKENT) ANNOUNCES THE HUBERT HUMPHREY FELLOWSHIP PROGRAM FOR THE 1994-1995 ACADEMIC YEAR.

WINNERS OF THE HUBERT HUMPHREY FELLOWSHIPS WILL TRAVEL TO THE UNITED STATES FOR A YEAR OF ACADEMIC AND PROFESSIONAL WORK.

HUMPHREY FELLOWSHIP APPLICANTS SHOULD BE MID-CAREER PROFESSIONALS IN LEADERSHIP POSITIONS WHO HAVE THE REQUIRED EXPERIENCE/SKILLS AND WHO POSSESS POTENTIAL FOR ADVANCEMENT IN THEIR PROFESSIONS.

FELLOWS SHOULD BE POLICY- RATHER THAN RESEARCH- OR TECHNICALLY-ORIENTED, WITH A MINIMUM PROFESSIONAL EXPERIENCE OF FIVE YEARS.

PARTICIPANTS FROM ALL REGIONS OF THE COUNTRY AND WELL-QUALIFIED FEMALE CANDIDATES ARE WELCOME TO APPLY.

FELLOWSHIPS ARE GRANTED COMPETITIVELY TO PUBLIC- AND PRIVATE-SECTOR CANDIDATES WITH A COMMITMENT TO PUBLIC SERVICE IN THE FIELDS OF:

NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENTAL MANAGEMENT,
PUBLIC POLICY ANALYSIS AND PUBLIC ADMINISTRATION,
ECONOMIC DEVELOPMENT,
AGRICULTURAL DEVELOPMENT/AGRICULTURAL ECONOMICS,
FINANCE AND BANKING,
HUMAN RESOURCE MANAGEMENT/PERSONNEL,
URBAN AND REGIONAL PLANNING,
PUBLIC HEALTH POLICY AND MANAGEMENT,
TECHNOLOGY POLICY AND MANAGEMENT,
EDUCATIONAL PLANNING,
COMMUNICATIONS/JOURNALISM.

APPLICANTS ARE ASKED TO COMPLETE A COPY OF THE FORM AVAILABLE AT AMERICAN EMBASSY (CHILANZARSKAYA UL., 82, 700115 TASHKENT, UZBEKISTAN; TEL. 77-14-07, 77-67-90). THE APPLICATION FORM MUST BE RETURNED TO THE EMBASSY NO LATER THAN OCTOBER 15, 1993.

CANDIDATES WILL NEED A HIGH LEVEL OF ENGLISH, AND AT TIME OF PRELIMINARY SELECTION IN OCTOBER 1993 MUST HAVE A TOEFL SCORE NO LOWER THAN 500.

RESULTS OF THE COMPETITION WILL BE CONVEYED TO WINNERS BY MID-MARCH 1994.

КУЗ ХАЁЛЛАРИ...

Ш. Иброҳимов тасвири.

Газетанинг навбатдаги сони 23 сентябрь, пайшанба куни чиқади.

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Чилонзор туманидаги 138-ўрта мактаб томонидан Нурмуҳаммедова Шоҳиста Патхиддиновна номига саккизинчи синфни битирганлиги ҳақида 1976 йилда берилган Б № 99678-рақамли гувоҳнома эътибордан соқит қилинсин.

Ўзбекистон автомобиль йўлларини қуриш ва фойдаланиш бўйича давлат акционерлик концерни — «Ўзавтойўл» жамоаси Фарғона вилоят автойўл бирлашмаси раиси ўртоқ Акбаржон Исоқовнинг волидаи муҳтарамалари

Қумрихон ая РАСУЛОВАнинг вафот этганлиги муносабати билан марҳуманинг оила аъзоларига чуқур таъзия ва ҳамдардлик изҳор қилади.

«Шарқ юлдузи» ойномаси ҳамда Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти жамоалари ойноманинг масъул котиби, ёзувчи Тоҳир Маликка волидаи муҳтарамаси

Санобархон ИСМОИЛХУЖА қизининг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖУРАБОЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Абдунаби БОЙҚУЗИЕВ, Эсирган ВОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Эркин ВОҲИДОВ, Миракмал МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Қулаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ, (масъул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Муҳаммаджон ҚОРАБОЕВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — И. Ўтбосаров, навбатчи Ш. Мутаҳҳархон ўғли.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 0001. Буюртма Г — 496. 97346 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А — 2. Босишга топшириш вақти — 21.00 Босишга топширилди: 23.40.

Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6